

Öğretmenlerin özel okullarda ve özel öğrenci yurtlarında ek vazife deruhde edebilmeleri hakkında kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/93)

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı: 71 - 593/1764

27 . VI . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Öğretmenlerin özel okullarda ve özel öğrenci yurtlarında ek vazife deruhde edebilmeleri hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 11 . VI . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte bağlı olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

6762 numaralı Türk Ticaret Kanununun 12 ne maddesinin 6 ne fıkrası, özel okulları ticarî işletmeler arasına almış bulunmaktadır.

788 numaralı Memurin Kanununun 8 ne maddesi ise, memurların ticaret müesseselerinde vazife deruhde edemeyeceklerini âmirdir.

Hususi teşebbüsün maarif sahasına girmesinin bir ifadesi olan özel okul ve özel öğrenci yurtlarının sayısının çoğalması, takibedilen maarif politikasının önemli bir cephesini teşkil etmekte ve bu müesseselerin gelişmesi için Devletçe âzami müzaherette bulunmaktadır.

Özel Okullar, öğretmen kadrolarının mühim bir kısmını resmî okullarda vazifeli öğretmen ve idarecilerden temin suretiyle faaliyetlerini idame ettirmektedirler. Resmî vazifesi olup özel okullarda ek vazife almasına izin verilen öğretmen sayısı (650) dir.

Halen (40 000) den fazla öğrencisi bulunan özel okullarda ve 5661 numaralı Kanun gereğince Maarif Vekâletinin iznine ve murakabesine tâbi özel öğrenci yurtlarında ek vazife ile çalışmakta bulunan resmî kadro mensuplarının yukarıda arz edilen mâni hükümlere uyularak ek vazifelerine son verilmesi, bu müesseselerin faaliyetlerini sekteye uğratacaktır.

Lâyiha, arzu edilmeyen bu durumu önlemek maksadiyle hazırlanmıştır.

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif Encümeni
Esas No. 1/93
Karar No. 9

19 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale buyrulan «Öğretmenlerin özel okullarda ve özel öğrenci yurtlarında ek vazife deruhde edebilmeleri hakkında kanun lâyihası» üzerinde, Maarif ve Maliye vekâletleri mümessileri de hazır olduğu halde gerekli müzakereler yapıldı.

Özel okul ve özel öğrenci yurtlarının sayısının gün geçtikçe artması ve hususi teşebbüsün maarif sahasına da sirayetini göstermesi cihetiyle, takibedilmekte olan maarif politikasının icabı olarak bu müesseselere de âzami müzaheretin gösterilmekte olduğu nazarı itibara alınarak, özel okulların öğretmen, özel öğrenci yurtlarının ise idareci bakımından resmî kadro mensuplarından faydalanması düşünülerek 6762 sayılı Türk Ticaret ve 788 sayılı Memurin Kanununun mâni hükümleri muvacehesinde, resmî kadro mensuplarının, ilâve ücretle özel okullarda öğretmenlik ve özel öğrenci yurtlarında idarecilik yapmalarına imkân vermesi mülâhazasıyla kanun lâyihası, 6762 sayılı Kanun

nun meriyete girdiği tarihten bu yana, özel okullarda çalışmış olanların durumlarını da şumulüne alan bir muvakkat madde ilâvesiyle, encümenimizce ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine sevk edilmek üzere Yüksek Reisliğe saygı ile sunulur.

Maarif Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri	
Rize Mebusu	Kayseri Mebusu	
A. Morgil	S. Hacıpaşaoğlu	
Kâtip		
İçel	Adana	Afyon
S. Göknar	M. Geçili	O. Köktan
Ankara	Bursa	Bolu
Ü. Elli	H. Ülman	Z. Danişman
İstanbul	İstanbul	İzmir
M. F. Gürtunca	A. Hacıpulos	P. Arıburun
İzmir	Konya	Muş
V. Tayşi	H. Â. Keymen	G. Emre
	Trabzon	
	M. R. Tarakçıoğlu	

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/93
Karar No. 3

24 . XI . 1958

Yüksek Reisliğe

Öğretmenlerin özel okullarda ve özel öğrenci yurtlarında vazife deruhde edebilmeleri hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 27 Haziran 1957 tarihli ve 71-593/1764 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Maarif Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Maarif ve Maliye Vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakerelere edildi.

Kanun lâyihası, esbabı mucibesinde de belirtildiği üzere ahiren kabul olunan 6762 sayılı Türk Tieraet Kanununun 12 nci maddesinin 6 ncı fıkrası hükmüne göre özel okulların ticari işletmelerden madut bulunduğu ve 788 sayılı Memurin Kanununun 8 nci maddesi ise memurların ticaret müesseselerinde vazife göremeyecekleri hükümlerinin özel okul öğretmenlerinin durumuyla telifine mâtuf bulunmaktadır. Filhalka öğretmen kadrolarının mühim bir kısmını resmî okullarda vazifeli öğretmen ve idareciler-

den temin suretiyle faaliyetlerini idame ettirmekte olan özel okullarda ve özel öğrenci yurtlarında öğretmenlerin ek olarak öğretmenlik, idarecilik ve müzakerecilik deruhte edebilmeleri bunların faaliyetlerini idame edebilmelerinin esaslı şartlarından biri olarak mütalâa edilmekte ve kanun lâyihası bunu temin maksadıyla ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

Lâyihayı bidayeten tetkik eden Maarif Encümeni, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun meriyete girdiği tarihten bu lâyihanın kanuniyet iktisabedinceye kadar geçen zaman içinde özel okullarda çalışmış olanların durumlarını da şümulüne alan bir muvakkat madde ilâveyle kanun lâyihasını kabul etmiştir.

Lâyiha üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakerelerde özel okulların mevcudiyetlerini muhafaza, taaddüt ve inkışaflarını teşvik ve himaye maarif politikamızın esaslı meselelerinden olduğu etrafiyle izah edilmiş ve lâyihanın sevkini mucip sebepler yerinde görülerek Maarif Encümeninin kabul ettiği metin üzerinden maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Özel okullarda ek öğretmenlik alınabilmesi Maarif Vekâletinin müsaadesine bağlı olduğundan (bağlı buldukları teşkilâtın muvafakatiyle) ibaresi yerine (Maarif Vekâletinin muvafakatiyle) ibaresi konulmak ve ek öğretmenlik, idarecilik ve müzakerecilik deruhde edebilecek müesseselerin yalnız özel okul ve öğrenci yurtlarına munhasır olmayıp özel dersane ve özel kurslara teşmili suretiyle birinci madde tadilen, muvakkat madde aynen, 2 ve 3 ncü maddeleri ise Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul olunan kanun lâyihası Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Mazbata M.
Balıkesir	Muğla	İzmir
H. İmre	N. Özsan	B. Bilgin

Kâtip		
Diyarbakır	Adana	Afyon K.
M. H. Ünal	R. Tekeli	N. Topcuoğlu
Ankara	Ankara	Ankara
M. Akpınar	O. Alişiroğlu	İ. Seçkin
Artvin	Artvin	Bolu
H. Çeltikçioğlu	Y. Gümüşel	S. Bilir
Çankırı	Çorum	Edirne
F. Arkan	H. Bulgurlu	M. Sarol
Elâzığ	İsparta	İstanbul
Muhalifim	T. Tıglı	N. Kırşan
H. Müftügil		
İzmir	Kars	Kastamonu
D. Akbel	Muhalifim	M. İslâmoğlu
	B. Öcal	
Kayseri	Kırşehir	Kütahya
O. Kavuncu	F. Yalçın	S. S. Nasuhoğlu
Maras	Nevşehir	Niğde
K. Bayazıt	N. Önder	R. Gürsoy
Ordu	Ordu	Rize
A. H. Onat	A. Topaloğlu	M. Önal
Siird	Sinob	Trabzon
B. Erden	Ö. Özen	İ. Şener
Van		Yozgad
F. Melen		T. Alpay

Öğretmenlerin yalnız özel okullarda ek olarak öğretmenlik ve idarecilik deruhde etmelerine taraftar olduğumuzdan birinci madde metnine muhalifiz.

Çorum	Rize	Siird
Y. Gürsel	İ. Akçal	M. D. Süalp

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Öğretmenlerin özel okullarda ve özel öğrenci yurtlarında ek vazife deruhde edebilmeleri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Öğretmenler, bağlı buldukları teşkilâtın muvafakatiyle, özel okullarda ve özel öğrenci yurtlarında ek olarak öğretmenlik, idarecilik ve müzakerecilik deruhde edebilirler.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İeraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

11 . VI . 1957

Başvekil

A. Menderes

Devlet Vekili

M. C. Bengü

Devlet Vekili ve

Millî Müdafaa V. V.

Ş. Ergin

Devlet Vekili

E. Kalafat

Devlet Vekili

C. Yardımcı

Adliye Vekili

H. A. Gökürk

MAARİF ENCÜMENİNİN TADİLİ

Öğretmenlerin özel okullarda ve özel öğrenci yurtlarında ek vazife deruhde edebilmeleri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — 6762 sayılı Kanunun meriyete girdiği tarih ile bu kanunun neşri tarihi arasındaki müddet içinde çalışmış olanlar da bu kanunun şümulüne girer.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millî Müdafaa Vekili

Dahiliye Vekili

Dr. N. Gedik

Hariciye Vekili

Maliye Vekili

H. Polatkan

Maarif Vekili

T. İleri

Nafia Vekili ve

Hariciye V. V.

E. Menderes

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Öğretmenlerin özel okullarda ve özel öğrenci yurtlarında ek vazife deruhde edebilmeleri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Öğretmenler, Maarif Vekâletinin muvafakatiyle, özel okullarda ve özel öğrenci yurtları ile özel dersane ve kurslarda ek olarak öğretmenlik, idarecilik ve müzakerecilik deruhde edebilirler.

MUVAKKAT MADDE — Maarif Encümeninin muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İktisat ve Ticaret Vekili

A. Aker

Sih. ve İç. Muavenet Vekili

N. Körez

Güm. ve İnh. Vekili

H. Hüsman

Ziraat Vekili

E. Budakoğlu

Münakalât Vekili

A. Demirer

Çalışma Vekili

M. Tarhan

İşletmeler Vekili

S. Ağaoğlu